

de regen

meteen op zijn hand. © Koen Bauters

ondergelopen, daarna was er iets mis aan de ticketbalie. Onze man heeft Vampire Weekend dus gemist, jammer.

Kitsch

En dan kwam wat iedereen vreesde: een plensbui zoals alle Vlaamse festivals er af en toe een te verwerken krijgen. Leuk voor **The National**, voor wie de Marquee meteen uitpuild. Iedereen lekker dicht bij elkaar om te luisteren naar de sfeervolle muziek van Matt Berninger en co. De songs, die steeds naar een crescendo gingen, zetten de tent op haar kop. Nummers als 'Start a war', 'Fake empire of baby' en 'We'll be fine' werden gisteren meteen klassiekers.

Wie niet in de tent geraakte, kon zich gaan uitleven bij Mica Penniman, aka **Mika**. De Libanese Brit

is dol op kitsch en maakte dat meteen duidelijk: zuurstokroze doelpalen, nepbloemen rond het drumstel en aan elk microfoonstatief, een *big black mama* aan de drums, een geblondeerde Azië op bas. Het kon niet op. Hij had de massa natuurlijk meteen op zijn hand, want een festivalpubliek wil best geduldig luisteren naar bands die vooral voor zichzelf spelen (zo verwoordde Adam Duritz de doelstelling van Counting Crows ongeveer) maar hoort ook graag hits en complexere pop. Tijdens 'Big girl' kwamen twee volksdames in onverantwoord strakke turnpakjes meedansen en 'Relax' zette het publiek helemaal onder stroom. Even speelde Mika met zijn klasse door een stel hondskleffe ballads te vertolken waarvoor zelfs Elton John zou passen. De weergoden vonden het maar niks en de best verkopende popster van 2007 kon meteen in de tegenaanval gaan toen dikke donderwolken hem probeerden weg te jagen. Onze held liet ons meezingen, roffelde uitdagend op vuilbakken en kreeg de wei mee met hits als 'Grace Kelly', 'Love today' en 'Lollipop'. Chapeau.

Lenny Kravitz, **R.E.M.**, **Soulwax** en **Chemical Brothers** mochten gisteren de avond afsluiten: een kwartet dat de voorbije jaren haast vergroeid is met het festival en dat ongetwijfeld degelijk weerwerk geboden zal hebben tegen de al te koude avond. De komende dagen zou het wat warmer moeten worden, maar helemaal droog zal deze editie het niet houden. Maar goed, Mika heeft de weg getoond.

Rock Werchter, tot en met zondag.

ONLINE
www.standaard.be/festivals
www.werchter.be

Waar zitten de gamende oma's?

De meerderheid van de 45-plussers die gamen, is vrouw. Niet de afleiding, maar de uitdaging kluistert hen naar eigen zeggen aan het scherm.

GAMES

VAN ONZE REDACTRICE
DORIEN KNOCKAERT

BRUSSEL | Gamende 45-plussers: wie zijn ze, wat drijft hen? Dat zijn de vragen waar Bob De Schutter (KU Leuven, Groep T) zich mee bezighoudt in zijn doctoraatsonderzoek. 'Volgens een Nederlands onderzoek speelt 57 procent van de 50-plussers wel eens een game. Een rapport van de game-industrie beweert zelfs dat bijna een kwart van de Amerikaanse gamers intussen ouder dan vijftig is.' Dat vindt De Schutter een onwaarschijnlijk hoog aandeel, maar de cijfers prikkelten wel zijn nieuwsgierigheid. De Schutter deed een oproep via enkele kranten en sites als Seniorennet. Na negen maanden hadden 239 gamers van boven de 45 zich bij hem gemeld. De helft van hen is tussen 55 en 64 jaar, 17 procent is ouder. Twee derde is vrouw: vreemd, want gamen is toch in de eerste plaats een mannelijke bezigheid?

'Het is niet zo vreemd als je het in verband brengt met het soort spelletjes dat de respondenten spelen', zegt De Schutter, die meer te weten kwam na een enquête die 124 keer werd ingevuld. 'Tachtig procent speelt *casual games*: gratis downloadbare spelletjes die je zonder technische extra's op je pc kan spelen. *Feeding frenzy* is bijvoorbeeld een game dat veel genoemd werd. Het gaat om een visje in een bokaal dat de andere visjes moet opeten. Nog zo'n casual game is *Diner dash*, waarin je je eigen restaurant moet runnen. Het zijn toegankelijke spelletjes in een herkenbare context, die zelden gewelddadig worden. Ook in andere leeftijdsgroepen worden casual games meer gespeeld door vrouwen dan door mannen.'

Twintig procent van de respondenten zijn *hardcore gamers*: ze spelen complexe games als *World of Warcraft* en *Gran Turismo*. Casual of hardcore, de 45-plus-

'Internet moet toegankelijker'

Het internet moet toegankelijker worden voor gehandicapten en ouderen, vindt de Europese Commissie. Volgens de eurocommissaris Viviane Reding heeft 15 procent van de Europeanen een handicap: ze kunnen de kleine letters op een website niet goed lezen of krijgen moeilijk toegang tot een site. Volgens Reding kunnen webuitgevers het internet toegankelijker maken door grotere lettertypes aan te bieden, gesproken tekst bij beeldschermtekst te voorzien en de internetnavigatie zowel met de muis als met de toetsen mogelijk te maken. (anp)

sers van De Schutter doen qua tijdsbesteding niet onder voor adolescenten. Meer dan de helft speelt meer dan een uur per dag. Naar eigen zeggen doen ze dat voor de uitdaging en niet voor de opwinding, afleiding, fantasywereld, competitie of sociale interactie. 'Die andere factoren zijn meer van tel bij hardcore games en bij sociale games: twee categorieën die hier minder populair blijken.' 85 procent van de respondenten gamet alleen. De volgende stap in De Schutters onderzoek bestaat uit diepte-interviews die naar motivatie en omstandigheden peilen. Voor uitbreider kwantitatief onderzoek zijn meer middelen nodig, die misschien wel voorhanden zijn bij de producenten. 'Je ziet dat Nintendo en Ubisoft hun publiek proberen te verbreden. *Brain training* is daar een heel succesvol voorbeeld van, dat ook bij ouderen sterk gepromoot werd.'

ONLINE

Gamende 45-plussers die nog willen deelnemen aan het onderzoek, kunnen dat doen via www.gameonderzoek.be

MUSEA

Louvain-la-Neuve bouwt voor kunstcollectie

De Université Catholique de Louvain (UCL) begint in 2009 met de bouw van een nieuw museum. De Amerikaans-Belgische vennootschap Perkins+Will en Verhaegen kwam bij de architectuurwedstrijd als laureaat uit de bus. Het museum moet zich integreren in het natuurlijke landschap.

De universitaire verzameling van de UCL, die door schenkingen werd bijeengebracht, is bijzonder rijk. Ze bevat onder meer prenten van Dürer en Rembrandt, schilderijen van Alechinsky en Delvaux en objecten uit Afrika en Oceanië. (gvds)

GAMES

Kwalificaties World Cyber Games beginnen

Tijdens vier nationale voorrondes van de World Cyber Games strijden honderden Belgische gamers voor een finaleplaats. Wie zijn kunnen wil tonen, kan terecht in Gent (5-6/7), Antwerpen (2-3/8), Deinze (15-17/8) en Brussel (6-7/9). De nationale finale is op 9 oktober in de Zuiderkroon in Antwerpen. Elf gamers zullen ons land vertegenwoordigen op de World Cyber Games die van 5 tot 9 november plaatsvinden in Keulen. (belga)

MEDIA

Disney plant tv-zenders in Europa

Het Amerikaanse media- en amusementsconcern Disney wil zijn aanwezigheid in Europa gevoelig verhogen, door nieuwe televisiezenders op te richten. In de Duitse krant *Handelsblatt* zegt John Hardie van Disney Europa dat hij over vijf jaar 100 miljoen gezinnen wil bereiken, tegenover 36 miljoen vandaag. In Spanje heeft Disney voortaan een gratis zender, die voorheen betalend was.

De zenders van de groep richten zich vooral op kinderen en jongeren en halen meer inkomsten uit de verkoop van afgeleide producten (cd's, dvd's en poppetjes) dan uit reclame. (belga)

Stradivarius onder de scanner

De beroemdste aller violen dankt haar onaardse klank aan de dichtheid van het hout. Dat blijkt uit nieuw onderzoek.

KLASSIEK

VAN ONZE REDACTEUR
GEERT VAN DER SPEETEN

BRUSSEL | Jaarringenonderzoek, röntgenstralen, chemische analyse: de meest diverse technieken zijn al toegepast op Stradivarius-violen om hun bijzondere kwaliteit te achterhalen. Een Nederlandse onderzoeker en een Amerikaanse vioolbouwer gingen een stapje verder. Ze legden vijf klassieke en zeven hedendaagse violen onder de CT-scan. Deze week publiceerden Berend Stoel, verbonden aan het Leids Universitair Medisch Centrum, en Terry Borman de resultaten van hun onderzoek. De dichtheid van modern en klassiek vioolhout

is volgens hen vergelijkbaar. Maar in de violen die driehonderd jaar geleden in Italië gebouwd werden, is de schommeling in dichtheid binnen één instrument veel beperkter.

Eerder had Stoel al een computerprogramma ontwikkeld om de longdichtheid van elfseempatiënten te berekenen. Die kennis gebruikte hij nu om een nieuw programma te ontwikkelen waarmee je houtdichtheden kunt analyseren.

De legendarische vioolbouwer Antonio Stradivari (ca. 1644-1737) leefde in Cremona, waar tal van ateliers floreerden. Hij ontpopte zich tot een toegewijde vioolbouwer, die een leven lang bleef experimenteren en verfijnen. Van de

duizend violen en cello's die Stradivari bouwde, bleven er ongeveer zeshonderd bewaard. Ze halen astronomische veilingprijzen, met 2,7 miljoen euro als voorlopig record.

Of de scanner nu definitief het geheim van de superieure klankkwaliteit van een Stradivariusviool heeft blootgelegd, blijft zeer de vraag. De vioolbouwer gebruikte ook bijzondere technieken om het hout te bewerken. Volgens Berend Stoel is het denkbaar dat het hout eerst onder stromend water gehouden werd, of zelfs gekookt.

'Onze resultaten geven alleen aan dat het basismateriaal van klassieke violen duidelijk verschilt van dat van hedendaagse', aldus Stoel. 'Ze kunnen helpen om de hoogstaande kwaliteit van oude instrumenten te kopiëren.'

Vervalste Koptische kunst ontdekt

KUNST

ROTTERDAM | Een groot deel van de collectie Koptische kunst van het Brooklyn Museum in New York is vals. Volgens de kunsthistorica Edna Russmann, die een studie verrichtte naar de vroegchristelijke Egyptische beeldhouwwerken, blijken tien van de dertig werken die het museum bezit moderne vervalsingen te zijn. De overige twintig beelden zijn niet volledig origineel en wellicht in de voorbije eeuw bijgeschaafd of overgeschilderd. In een artikel in *The Art Newspaper* waarschuwt Russmann dat ook andere Amerikaanse en Europese musea die in de laatste vijftig jaar Koptische kunst hebben aangekocht hun collecties kritisch zullen moeten bekijken. De conservator voerde haar on-

derzoek uit ter voorbereiding van een tentoonstelling in het Brooklyn Museum die op 13 februari 2009 opent. De expositie gaat door, maar de focus zal op het thema 'vervalsingen' liggen.

Het museum kocht de valse beelden in de jaren 1960 en '70 bij kunsthandelaars in New York en Zwitserland. Bij de valse werken ligt meer nadruk op de christelijke iconografie dan bij de authentieke stukken. Zo staat op een van de vervalsingen een afbeelding van een verlamde die door Christus genezen wordt en zijn bed op zijn rug wegdraagt. 'Een verzinsel', aldus Russmann. 'Er bestaan geen andere vroegchristelijke voorbeelden van dit onderwerp.' Koptische kunst werd gemaakt tussen de vierde eeuw na Christus en de Arabische invasie van Egypte in 641. (nrc)